

แนวปฏิบัติที่ดี
ด้านการเรียนการสอนและงานวิจัย
ปีการศึกษา 2556

คณะกรรมการการจัดการความรู้
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พฤษภาคม 2557

แนวปฏิบัติที่ดี
ด้านการเรียนการสอนและการวิจัย

โดย

รศ.ดร.พร้อมจิตร ห่อนบุญheim
อาจารย์ภคินี ศรีสารคาม
อาจารย์ศุทธิณี ปิยะสุวรรณ
อาจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ศรีโปลา
อาจารย์อัจฉรา ชัยชาญ
อาจารย์ปราณี ศรีพลแทน
อาจารย์สุรดา จันดีกระยอม
นางสฤษดี สามารถ
นางพรทิพย์ เวียงสมุทร
นางสาวกัญฉน์ช กัญธัญญ์ธาดา

คณะกรรมการการจัดการความรู้
พฤษภาคม 2557

คำนำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีนโยบายในการพัฒนาคณาจารย์เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัย คณะได้มีการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครอบคลุมทั้งด้านการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาและการมีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนมีความรู้ทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อสามารถให้บริการทางการแพทย์ได้ในผู้รับบริการต่างวัฒนธรรม การที่จะบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างสอดคล้องโดยยังคงคำนึงถึงการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในส่วนของภารกิจด้านการวิจัยเนื่องจากงานวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้ในสาขา รวมไปถึงการพัฒนาภารกิจด้านการเรียนการสอน ดังนั้นภารกิจด้านการวิจัยจึงได้รับความสำคัญมาโดยตลอด คณะมีกลไกการสนับสนุนให้มีการทำวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัย ทั้งด้านการสนับสนุนงบประมาณทำวิจัย การสนับสนุนให้อาจารย์เขียนผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ร่วมกับนักวิชาการที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ ตลอดจนการมีคณะกรรมการส่งเสริมการผลิตผลงานวิชาการและการวิจัย เพื่อเป็นการสนับสนุนภาระกิจหลักที่สำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว คณะกรรมการจัดการ

ความรู้ จึงได้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเรียนการสอนและการวิจัยขึ้น และเพื่อเป็นการเผยแพร่แนวปฏิบัติดังกล่าวต่อกลุ่มเป้าหมายคณาจารย์ บุคลากรในองค์กร ตลอดจนหน่วยงานภายนอกและผู้สนใจคณะกรรมการจัดการความรู้จึงได้รวบรวมความรู้ตามประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ทางเว็บไซต์และแจก ภายในชื่อ “แนวปฏิบัติที่ดีด้านการเรียนการสอนและการวิจัย ปีการศึกษา 2556” ซึ่งปรากฏต่อท่านในขณะนี้ความสำเร็จของเอกสารฉบับนี้เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของคณาจารย์และบุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยากรรับเชิญและผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อยหากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใด คณะผู้จัดทำขอขอบคุณล่วงหน้าไว้ ณ โอกาสนี้

คณะกรรมการจัดการความรู้
คณะพยาบาลศาสตร์ มมส.
พฤษภาคม 2557

แนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการดำเนินโครงการ
“การจัดทำข้อสอบที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนางานด้านการจัดการเรียน
การสอน”
ส่วนหนึ่งของ โครงการชุมชนนักปฏิบัติ “อาจารย์พยาบาลต้นแบบ”
(Nurse’s teacher Role Model COP)

ประเด็นที่ 1 (โดย ผศ.ดร.กชพร สิงหะหล้า) หลักการของการออกข้อสอบ

ข้อสอบประกอบด้วย 2 ส่วนคือ คำถาม (Stem) และ
ตัวเลือก (Option) ในส่วนของ คำถาม ต้องถามเพียงประเด็นเดียว
หลีกเลี่ยงข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงคำถามเชิงลบ คำถามที่
ไม่สามารถจับใจความได้ (Unfocused) การตั้งคำถามควรใช้
สถานการณ์จริงในคลินิก

ตัวเลือก ควรเลือกข้อความหรือกิจกรรมทางการพยาบาลที่
เป็นไปได้ และถูกต้อง ในแต่ละตัวเลือกควรเป็นลักษณะเดียวกัน
เช่น ถ้ากล่าวถึงอาหาร ในตัวเลือกแต่ละข้อต้องเป็นอาหาร ความ
ยาวของแต่ละข้อต้องใกล้เคียงกัน ตัวอย่างของตัวเลือกที่ต้อง
หลีกเลี่ยง คือในข้อที่ถูกมีคำที่อยู่ในคำถาม ในข้อที่ผิดจะแสดง
ชัดเจนว่าผิด

ประเด็นที่ 2 (โดย ผศ.นิศาชล สังข์สุข) ลักษณะของคำถามที่ดี

ตัวอย่าง ลักษณะของคำถามที่ดี
“ข้อใดถูกต้อง”
“ข้อใดเหมาะสมที่สุด”

ตัวอย่าง ลักษณะของคำถามที่ควรหลีกเลี่ยง

การวัดผลการเรียนรู้ ต้องการประเมินความรู้ที่ถูกต้อง
กิจกรรมการพยาบาลที่ถูกต้อง ที่เหมาะสม ดังนั้นข้อคำถามต้อง
ถามสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ควรถามสิ่งที่ผิด
“ข้อใดผิด”
“ข้อใดไม่ถูกต้อง”

ลักษณะคำถามที่เป็นสถานการณ์

ไม่ควรคัดลอกเนื้อหาที่อยู่ในเอกสารประกอบการ
สอน มาทั้งย่อหน้า ผู้ออกข้อสอบควร คัดเลือกและสกัด
ออกมาเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ที่จะใช้ถาม และไม่ใช่คำ
ฟุ่มเฟือยในสถานการณ์ เพื่อลดเวลาในการอ่านข้อคำถาม
สิ่งที่สำคัญที่อาจารย์ทุกท่าน ต้องทำการวิพากษ์
ข้อสอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพ การ
ออกข้อสอบที่ไม่ดี ไม่มีคุณภาพ จะไม่สามารถวัดผลการ
เรียนรู้ของนิสิต ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

แนวปฏิบัติที่ดีด้านงานวิจัย

จากการดำเนินโครงการ“วิธีและเทคนิคการเขียนผลงานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่”

ส่วนหนึ่งของโครงการ“ชุมชนนักปฏิบัติการผลิตบทความและตีพิมพ์เผยแพร่ (Journal and Publication COP)”

โดย รศ.ดร.วาทีณี สุขมาก

ประเด็นที่ 1

“การทำวิจัยที่มีคุณภาพ นำไปสู่การยอมรับเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่”

คำถามประเด็นนี้

“สิ่งที่ต้องคำนึงถึง 4 อย่างก่อนลงมือทำวิจัย”

1. กำหนดหัวข้อวิจัยที่เราสนใจให้ชัดเจน
2. เลือกรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม แล้วหารูปแบบที่

น่าสนใจรูปแบบใหม่ที่ตอบคำถามการวิจัยได้

3. ศึกษาทำความเข้าใจ สถิติที่จะใช้ โดยต้องแม่นยำในสถิติพื้นฐานเพื่อที่จะสามารถเข้าใจสถิติขั้นสูงและเลือกใช้ให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์

4. เลือกรูปแบบการนำเสนอผลการวิจัยให้สอดคล้องกับสถิติและมีความน่าสนใจ

ประเด็นที่ 2

“การเลือกวารสารให้เหมาะสมกับงานวิจัย”

คำถามประเด็นนี้

“มีวิธีการเลือกวารสารที่จะลงตีพิมพ์อย่างไร”

วารสารที่เลือกควรเป็นวารสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับโรคจิตเภท ต้องเลือกวารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น หากเป็นวารสารต่างประเทศ ต้องเลือก Reviewer เอง แล้วส่งรายชื่อให้วารสาร ในมุมมองของวิทยากร คิดว่าการเลือก reviewer ควรเลือกบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหา ในลักษณะงานวิจัยที่ทำจริงๆ เนื่องจากจะทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือ และมีโอกาสได้รับการตีพิมพ์มากยิ่งขึ้น สำหรับการนำเสนอข้อมูล 1 ชุด ว่าสามารถลงวารสารได้ที่เรื่อง ต้องนำมาพิจารณาว่าสามารถนำเสนอในแง่มุมใดได้บ้าง

ประเด็นที่ 3

“การเตรียมต้นฉบับก่อนส่งวารสารเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่”

คำถามประเด็นนี้

“การตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย ก่อนส่งวารสาร
ระดับชาติ”

ต้องตรวจสอบหลายครั้ง โดยในช่วงแรก ต้องตรวจสอบทีละอย่าง
เช่น ตรวจสอบ grammar ตรวจสอบความถูกต้องของอักขร ตรวจสอบ Format
เป็นต้น เพราะจะทำให้เสียเวลาหลายอย่างไปพร้อมๆกันไม่ได้